

A close-up profile of a light brown horse's head, wearing a black halter, is positioned on the left side of the frame. The horse is looking towards the right. The background is a lush green forest with sunlight filtering through the trees. A large, semi-transparent yellow circle is overlaid on the upper half of the image, containing the title text.

Älä anna minun pudota

ELINA AALTONEN

Älä anna minun pudota

© 2020 Elina Aaltonen

Taitto ja kansi: Books on Demand

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-9091-5

Älä anna minun pudota

Elina Aaltonen

*Pienille heppatyttöilleni, jotka seuraavat äitinsä jalanjäljissä.
Ja ponillemme, jota ilman tätä kirjaa ei olisi koskaan
syntynyt. Kiitos, että olette.*

1. Luku

Hiekkä pöllähtelee mustien kavioiden kumahdellessa maaneisin pohjaan. Valkoinen kuolavaahto räiskähtelee tummanruunikon puoliverisen tamman rinnoille sen korskuessa kiihdyksissään lähestyessään estettä. Laukka on kolmetahtista ja pyörivää, ja hevosen koko olemuksesta näkee, että se on täynnä pidäteltyä ruutia. Kaviot rummuttavat yhä kovemmin, kunnes lopulta ne irtoavat maasta, ja upea, kiiltäväkarvainen tamma liittää ratsastajansa kanssa esteen yli.

”Tää vähän kuumuu!” huudahtaa tyttäreni Silja silmät loistaen ja pidättää hevosta, kunnes se siirtyy käyntiin.

”No näköjään”, minä mutisen kasvot valkeina kauhusta katsoessani suuren eläimen selässä istuvaa 17-vuotiasta tytärtäni.

Lähes 170 senttimetriä pitkä, hoikka ja urheilullinen nuori nainen säkenöi adrenaliinin virratessa suonissaan. Hän on ratsastanut koko ikänsä, ja sen kyllä huomaa. Olen maksanut hänelle satoja tunteja valmennusta Suomen huippunimien opissa, ja harjoittelu on todellakin tuottanut tulosta. Hän on nimittäin äärimmäisen taitava hevosten kanssa. Minä taas sen sijaan... No, minä olen 46-vuotias nainen, keskimittainen, keskikokoinen ja keski-ikäinen, sekä totaalisen keskinkertainen ratsastajana. Ei ole kaikkia siunattu samanlaisella lahjakkuudella kuin Siljaa. Olenhan minäkin ratsastanut lapsena ja nuorena, mutta aikuisuuden kynnyksellä jätin hevosharrastuksen pitkälle tauolle, ja vasta vähän aikaa sitten palasin takaisin lajin pariin. Kerta viikkoon käymäni ratsastustunnit ovat tosin osoittaneet minulle, että olen oikeastaan aika arka ratsastaja. Ratsastan mieluummin rauhallisesti kiltillä ponilla, kuin että joutuisin yhtään liian hankalan hevosen selkään. Ja esteet ovat minulle ehdottoman vastenmielisiä. Valitsen mieluummin maastoilun

luonnon rauhassa, nauttien vain hevosen seurasta ja täydestä hiljaisuudesta. On äärimmäisen vaikea uskoa, että tuo nuori villikko säpäkän puoliverisen selässä on todella saanut ratsastusgeeninsä minulta.

”Äiti, sun vuoro”, Silja toteaa heilauttaen ketterästi jalkansa hevosen takapuolen yli ja laskeutuu satulasta.

”Minä en tuon selkään nouse!” kiljahdan säikähtäneenä.

Silja näyttää järkyttyneeltä, ja minulle tulee todella syyllinen olo. Itsehän minä ehdotin yhteisen hevosen ostamista, en vain tajunnut, että meillä on niin erilaiset toiveet ratsun suhteen. Silja selvästi haluaa vauhtia ja vaarallisia tilanteita, minä taas en missään tapauksessa.

”Siis oonko mä turhaan vääntänyt tän kanssa melkein puoli tuntia?” Silja henkäisee mielestäni aivan ylidramaattisesti.

”No, eihän se koskaan turhaa ole...” minä aloitan hammasta purren pyrkien pehmentämään tulevaa iskua, ja jatkan lyöden viimeisen naulan tähän arkkuun, ”mutta tuo hevonen ei todellakaan ole minua varten. Olen pahoillani. Leikkaisin ennemmin itseltäni käden poikki, kuin nousisin sen selkään.”

”No mitä me täällä sitten oikein tehdään?” Silja kiljaisee turhautuneena ja työntää hevosen ohjat sen omistajan käteen.

Nuorehko, tummatukkainen nainen punaisissa ratsastushousuissaan pitelee tammaansa tottuneesti ja katsoo kiusaantuneen näköisenä minun ja tyttäreni kiistelyä. Minua hävettää, vaikka hän on varmasti nähnyt kaiken mahdollisen koeratsastuksissa jo moneen kertaan.

”Meidän on löydettävä hevonen, joka sopii meille molemmille”, yritän selittää Siljalle, mutta huomaamattani osoitan sanani myös hänen vieressään seisovalle naiselle.

Siljan silmissä kimaltavat jo kyyneleet, ja minä ymmärrän häntä, sillä hän taisi todella ihastua tuohon kuumakalleen.

Tiedänhän itsekin, millaista salamarakkautta tyttö voi tuntea joihinkin luontokappaleisiin. Kun hevonen tuntuu oikealta, se todella on sitä. Vastaavasti taas, kun se tuntuu aivan väärältä, niin sitä se myös on. Ja tuo hevonen on aivan sataprosenttisen varmasti väärä minulle.

”Olisi meillä yksi toinenkin hevonen, joka voisi olla enemmän sitä, mitä etsitte”, nainen toteaa yllättäen, ja saa meidät katsomaan itseään uteliaina.

”Jaana, viitsitkö satuloida Börjen ja tuoda sen tänne”, hän huudahtaa avoimella maneesinovella seisoskelevalle teinitytölle, joka lähtee innosta puhkuen juoksemaan kohti tallia.

Eikä aikaakaan, kun Jaana palaa mukanaan puolitoista metriä korkea, laikukas Irlannin cob -ruuna. Ulkona satava lumi on takertunut sen harjaan saaden musta-harmaa-valkoiset jouhet kauniin kuuran peittoon. Kirjava takapuoli on pyöreä ja aivan lumen peitossa. Minä katson tarjokasta täydellisen haltioituneena, mutta Siljan kasvot leviävät ällistyksestä.

”Äiti hei, et oo tosissasi!” tyttäreni huudahtaa epäuskoisena pyöräyttäen silmiään. ”Tuohan on suunnilleen poni, ja ihan törkeä pallerokin vielä. Se ei takuulla pääse yhdenkään esteen yli.”

Katson arvioivasti pientä, mustavalkoista hevosta. Onhan se vähän tuhdissa kunnossa, mutta se näyttää todella rauhalliselta ja kiltiltä, ja mikä tärkeintä, se tuntuu heti hyvältä.

”Anna sille mahdollisuus”, pyydän tytärtäni pieni hymy kasvoillani, mutta Silja tiuskaisee minulle kiukkuisena ja marssii maneesin katsomoon istumaan.

”No, kokeile ihmeessä. Nouse selkään”, nainen kannustaa minua ojentaen mustaa kypärää minua kohti.

Emmin pienen hetken, kunnes lopulta tartun tarjoukseen, sujautan kypärän päähäni ja kampean itseni satulaan. Maistelen nimeä kielelläni. Börje... Nimi sopii ratsulleni. Varovaisesti

otan ohjat tuntumalle ja puristan pohkeillani. Börje vastaa apuihini uskomattoman herkästi, muttei lainkaan hätäisesti, ja niin me pian liitelemme ympäri maneesia täydellisessä sopu-soinnussa. Ei ehkä kovin taidokkaasti, mutta sentään suunta ja vauhti ovat meillä yhteiset. Lopulta annan Börjelle pitkät ohjat ja silitän sitä niskasta. Se venyttää kaulaansa ja vilkaisee minua lempeillä silmillään. Viimeistään nyt olen varma siitä, että tämän hevosen minä haluan.

Börje hankaa päätään minua vasten, kun laskeudun sen selästä. Tunnen samaan aikaan pakahduttavaa rakkautta ja surua, sillä tiedän, että en voi ostaa tätä hevosta itselleni. Silja ei pidä siitä. Minä todella ymmärrän tyttäreni tunteita, sillä hän ihastui edelliseen hevoseen aivan samoin kuin minä Börjeen, ja nyt minun tekisi mieleni painella katsomoon mököttämään Siljan viereen. Huokaisen raskaasti, kun ojennan hevosen ohjat sen omistajalle.

”Mitä pidit?” nainen kysyy hymyillen.

”Rehellisesti sanottuna rakastan sitä, mutta tyttäreni ei ole samoilla linjoilla. Niinpä en voi ostaa sitä”, totean ääni värähtäen.

”Tuota, voisin mä sittekin kokeilla sitä...” kuulen Siljan kuis-kaavan takanani, ja kun käännyyn ympäri, näen hieman nolon näköisen teinini kypärä päässään. ”Se näytti aika kivalta, kun sä ratsastit, jospa siitä vaikka saisi vähän enemmän irti esteillä.”

”No sitten vain satulaan!” myyjä huudahtaa ja astuu sivuun ponin vasemman kyljen kohdalta tehden Siljalle tilaa.

Silja ponkaisee vauhdikkaasti ilmaan ja istuu hetkessä haja-reisin Börjen selässä. Jalustimet ovat aivan liian lyhyet hänen pitkille jaloilleen, sillä ne ovat yhä minun säädöilläni, ja minä olen enemmänkin sellaista persjalkaista mallia. Kuten kunnon työtä tekevä maatalon emäntä konsanaan, niin miehelläni oli tapana nuorempana sanoa. Kiiruhdan auttamaan jalustimien

pidentämisessä ja astun sivuun, kun Silja lähtee ravaamaan ympäri maneesia. Börje todellakin antaa parastaan, se taivuttaa kaulansa kauniille kaarelle ja yrittää polkea takajaloillaan vahvasti kaikin voimin. Silja kiihdyttää sitä entistä kovempaan vauhtiin ja ohjaa sen kohti estettä. Börje tekee parhaansa, se hyppää valtavan loikan, mutta puomi heilahtaa kannattimiltaan ja putoaa. Voi ei, sen kunto ja voima ei riitä. Silja ottaa kuitenkin uudestaan, ja tällä kerralla hyppy onnistuu paremmin. Hän antaa Börjen hidastaa raviin ja ohjaa sen luoksemme. Tartun heti ohjista ja hän laskeutuu alas.

”No, ehkä siitä tulee ihan kiva, kun sen saa vähän laihtumaan ja kohottaa sen kuntoa”, Silja tokaisee olkiaan kohauttaen.

”Eli pistetäänkö pakettiin?” nainen kysyy minulta silmänsä vinkaten.

”Sillä ehdolla, että laitat kauniin punaisen rusetin päälle”, minä naurahdan onnellisena.

Börje painaa päänsä syliini ja minä silitän sen poskea sydän pakahtuen. Ajatella, että vielä tällä iällä minusta tulee hevosenomistaja! Viimeinkin ikiaikainen haaveeni toteutuu.

Kotimatalla autossa kyselen Siljalta tunnelmia Börjen suhteen. Olen helpottunut, sillä hän tuntuu viimeinkin innostuneen siitä yhtä paljon kuin minäkin. Hän puhuu lakkaamatta yhteisestä hevosestamme ja suunnittelee sen siirtoa valitsemallemme tallille. Sovimme myyjän kanssa, että noudamme Börjen viikon päästä, sillä meidän on järjestettävä kaikki sille valmiiksi. Silja olisi halunnut pitää Börjeä maneesitallilla, mutta meitä lähin maneesi löytyy juurikin tältä myyntitallilta, ja matka sinne kestää lähes kolme varttia autolla. Se on liikaa. Sen sijaan seitsemän kilometrin päässä kotoamme sijaitsee ihana, rauhallinen maalaistalli, jossa järjestetään pienimuotoista ratsastuskoulu-toimintaa. Tallilla on suuri, aidattu ulkokenttä ja aivan mahdavat maastot. Ja mikä parasta, siellä on yllättävän edullinen

karsinavuokrakin. Kyllähän näin sydäntälvellä lämmin maneesi houkuttelisi, mutta se ei ole nyt mahdollista. Lähitallimme on varmasti paras vaihtoehto meille, ja viimeinkin saamme sinne oman hevosemme. Kaikki tuntuu täydelliseltä, ja mikä tärkeintä, saan viettää aikaa yhdessä tyttäreni kanssa talleilla monta kertaa viikossa!

2. Luku

”Isä, arvaa mitä! Me löydettiin hevonen!” Silja intoilee juosten isänsä luo sohvalle heti kotiin saavuttuamme.

Aviomieheni Sampsa kaappaa tyttärempä syliinsä ja pörröttää hänen hiuksiaan. Tunnen pienen kateudenpistoksen katsellesani heidän lämmintä suhdettaan. Silja on aina ollut isäntyttö, ja edelleen hän on Sampsalle Pikkuinen. Minusta se on hieman epäreilua, sillä kaikki ruuhkavuotemme Sampsa teki paljon töitä ja tapasi kavereitaan jalkapalloharrastuksensa vuoksi, ja minä kasvatin yksin kahta tytärtämme. Siljalla ja isosiskollaan Senjalla on vain vuoden ikäero, ja arki kahden pienen lapsen kanssa oli todella rankkaa. Minä valvoin yöt lasten kanssa, ja kun Silja täytti kolme vuotta, palasin myös työelämään. Mutta vaikka me molemmat työskentelimme kokopäiväisesti, jäi arjen pyörittäminen minulle lasten nukuttamista ja yöheräilyä myöten. Kotitöiden jakaantumisesta oli usein riitaa, ja koen edelleen, että eihän se koskaan tasapuolista ollut.

Kaikki kuluneet vuodet jaksoin sen ajatuksen voimalla, että minusta ja tyttäristäni muodostuisi tiivis kolmikko, joka pitää yhtä läpi elämän tyynten ja myrskyjen. No, niin vain kuitenkin kävi, että Silja piti aina enemmän isästään. Senja sen sijaan on aina ollut minun kanssani samoilla linjoilla kaiken suhteen, ja meidän välimme ovat aina olleet poikkeuksellisen hyvät. Siljaan minun on ollut vaikea luoda suhdetta, sillä hän on aina palvonut isäänsä. Niinpä hevosharrastus tuntui ainoalta meitä yhdistävältä tekijältä, ja toivoin sen lujittavan suhdettamme. Pieni epäilyksen peikko uhkaa kuitenkin nostaa päätään minun nähdessäni, kuinka Silja jakaa innostuksensa Börjestä isänsä, eikä minun kanssani. Vilkaisen aviomiestäni, joka on täysin keskittynyt tyttäreensä, ja vetäydyn eteiseen riisumaan

hevosvaatteitani pois. Kopistelen kengistäni lumet ja ripustan pakkasen palelluttamat vaatteeni roikkumaan erilliseen, ratsastusvaatteille tarkoitettuun naulakkoon. Sampsa ei nimittäin tykkää, että hevosenhaju tarttuu hänen vaatteisiinsa. Painan kylmät käteni kohmettuneille, talven ahavoittamille poskilleni yrittäen lämmittää niitä. Jep, talvi on nyt kylmimmillään.

”Mitä me tänään syödään?” Sampsa kysyy minulta, kun viimeinkin menen olohuoneeseen ja istuudun sohvalle.

”En minä tiedä, juurihan minä tulin tallilta kotiin. Etkö ole tehnyt mitään ruokaa?” kysyn vuorostani mieheltäni.

”En ole. Väsyttää kauheasti, etkö millään voisi tehdä jotain?” Sampsa kysyy haukotellen suurieleisesti.

”Nyt juuri en jaksa. Sinun vuorosi”, vastaan hänelle hieman tylummin, kuin olin aikonutkaan.

”Perhana, kai se sitten on pakko!” Sampsa karjahtaa pompaten seisomaan. ”Koko viikko raatamista töissä, ja nyt kun viikonloppu alkaa, pitää sekin kuluttaa keittiössä”, hän jupisee pahantuulisena.

”Enkö minä sitten muka ole ollut töissä...” yritän sanoa, mutta Sampsa mulkaisee minua vihaisena ja lähtee saapastelemaan kohti keittiötä jättäen minut lopettamaan lauseeni tyhjyyteen.

”Aina te riitelette! Miks sä et voinut vaan tehdä isille ruokaa, nii ei olis tarvinu kuunnella teiän huutoa?” Silja alkaa karjua minulle sohvalta, josta isänsä on juuri poistunut.

Hämmennyn hetkeksi ja katson tytärtäni suu auki, kunnes saan puhekykyni takaisin.

”Siis oletko sinä sitä mieltä, että se oli minun vikani?” kysyn ällistyneenä.

”Tarvitseeko sitä aina syyllisiä hakea? Aikuiset ihmiset! Mutta ei sun tarvitsisi aina suututtaa iskää”, Silja toteaa marttyyrimaisella äänellä.

Uskomatonta, jopa tyttäreni on sitä mieltä, että minä olen syy-pää riitoihin. Mutta entä jos olenkin? Jos olenkin vain hankala ja laiska ihminen, enkä hoida osaani? Vai olenko passannut mieheni ja lapseni piloille, antanut tyttärilleni parisuhdemallin, jossa vaimo palvelee miestään ja tekee kaiken yksin? Mies voi sitten harrastaa ja lepäillä, ja jos hän kerran auttaa imuroinnissa, täytyy häntä kiittää erikseen. Ei, en suostu ottamaan nyt syytä niskoilleni! Nousen sohvalta ja lähdän suihkuun, etten sanoisi Siljalle mitään ikävää. Nyt on parempi olla suututtamatta hän-täkin, sillä kunhan Börje saapuu ja yhteinen harrastuksemme pääsee kunnolla käyntiin, muuttuu suhteemme varmasti pa-remmaksi. Minun täytyy vain jaksaa vielä viikko.

Suihkun jälkeen makaan sängylläni selaillen nettiä puhe-limellani. Riitely harmittaa minua, mutta en voi keskustella asiasta Siljan kanssa, sillä hän on lähtenyt peseytymiseni aikana ystäviensä kanssa ulos. Sampsa laittaa yhä ruokaa vaikuttaen niin äkäiseltä, että minun on turha yrittää jutella hänelle mitään. Sen sijaan voisin soittaa Senjalle! Senja on nyt 18-vuotias, ja hän muutti juuri poikaystävänsä Antin omistamaan kerrostaloasun-toon keskusta. Senjan kanssa minun on aina ollut mukava jutella, niinpä tartun nytkin kännykkääni ja soitan hänelle.

”Moi äiti”, Senja vastaa hyväntuulisena.

”No hei. Mitä kuuluu? Onko kaikki hyvin?” kysyn.

”On joo. Sori, mutta nyt en ehdi oikein juttelemaan. Meillä on pieni illanvietto, pari kaveripariskuntaa tulee tänne. Tehdään pitsaa ja otetaan vähän viiniä”, Senja pahoittelee.

”Aijaa, kuulostaa mukavalta. Ymmärränhän minä, teillä nuo-rilla on omat menonne. Soitellaan sitten joku päivä”, myöntelen, sillä en halua olla hankala äiti.

Puhelun loputtua istun yksin sängylläni alakuloisena. Selaan kännykästäni yhteystietolistaani, mutta en löydä ketään, kenelle

soittaa tai laittaa viestiä. Valtava yksinäisyys vyöryy ylitseni saaden silmäkulmani kostumaan, mutta sitten muistan Börjen. Ihanan, laikukkaan, lehmän näköisen hevoseni. Minun tulee heti parempi olo, kun muistelen, kuinka Börje painoi päänsä kainalooni ja hinkkasi sitä minua vasten. Minulla on ystävä! En malta odottaa, että pääsen silittämään sen pehmeää turpaa ja saan kuulla sen ystävällisen hörinän. Börje ei vielä tiedäkään, kuinka paljon se jo merkitsee minulle.

Kuuntelen keittiöstä kuuluvia kolahduksia ja mietiskelen elämäni. Tapasin Sampsan kaksikymmentäviisi vuotta sitten. Menimme nopeasti naimisiin ja hankimme lapset. Yhteisissä vuosissa on ollut paljon hyvää, mutta myös valtavasti tuskaa. Olemme riidelleet paljon, ja minun lääkärikäyntini ovat raskittaneet suhdettamme. Niin, minulla on nivelreuma, joka vaatii jatkuvaa seurantaa ja lääkitystä. Kivut pysyvät aika hyvin kurissa, mutta sairaus on päässyt vaikuttamaan erityisesti lonkkiini. Lääkitys tehoaa hyvin, ja taudin eteneminen on saatu pysähtymään, mutta fyysinen kuntoni ja liikuntakykyni on kärsinyt pysyvästi. Voi, minun on niin ikävä kaikkea sitä liikuntaa, mitä ennen pystyin harrastamaan!

Olen aina rakastanut luonnossa liikkumista ja varsinkin pitkiä vaelluksia metsissä. Aikaisemmin meillä oli kesämökki, joka sijaitsi järven rannalla metsän siimeksessä. Rakkaimmat kesämuistoni liittyvät tuohon mökkiin, sillä siellä vietin tuhansia tunteja sekä yksin että tyttärieni kanssa poimien mustikoita ja puolukoita, ja tietenkin sienestäen. En ole koskaan erityisemmin välittänyt sienien mausta, mutta varsinkin kantarellien löytäminen on aivan mahtavaa. Kun aarteensintää, joka päättyy kulta-aarteen luo. Silloin saatoin kävellä kilometritolkulla pehmeillä sammalmättäillä ja nauttia lintujen äänistä tuulen humistessa hiljaa oksistoissa. Mökki kuitenkin myytiin

Pitkät, kuumat
hevoskesät lapsuudessa, kun
ruoho tuoksui ja kärpäset surisivat.
Kilpailujännitystä, pitkien maastolaukkojen riemua,
hevosen pehmeä hörähdys. Miltä tuntuu sukeltaa
takaisin siihen maailmaan aikuisena?

Helenan lapset ovat jo nuoria aikuisia, kun hänen polkunsa
johtaa takaisin hevosten luo. Talli ja sitä ympäröivä metsä
suovat hänelle turvapaikan arjen ja näivettyvän avioliiton
ongelmilta. Maailman ihanimman Irlannin Cob - ruunan lisäksi
talliympäristö tarjoaa hänelle myös jännitystä ja päänvaivaa kahden
karismaattisen miehen ilmaantuessa kuvioihin.

Älä anna minun pudota on hevosmaailmaan sijoittuva
elämänmakuinen romaani, josta ei romantiikkaa puutu. Se
on todellinen aikuisen naisen hevoskirja. Se osoittaa,
ettei kaikki olekaan mustavalkoista, ja että rakkaus
hevoseen voi ylittää unelmien rajoja.

BoD

www.bod.fi